

**Ceza Genel Kurulu 2012/6-1309 E. , 2013/258 K.****• HIRSIZLIK****• ŞÜPHEDEDEN SANIK YARARLANIR ILKESİ**

- o 1982 ANAYASASI (2709) Madde 141
- o CEZA MUHAHEMELERİ USULÜ KANUNU (MÜLGA) (1412) Madde 308
- o TÜRK CEZA KANUNU (TCK) (5237) Madde 53
- o TÜRK CEZA KANUNU (TCK) (5237) Madde 143
- o TÜRK CEZA KANUNU (TCK) (5237) Madde 142

**"İçtihat Metni"**

Hırsızlık suçundan sanık Semih 'in 5237 sayılı TCK'nun 142/2-g, 143 ve 53. maddeleri uyarınca 3 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına ve hak yoksunluğuna ilişkin, Konya 5. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 01.10.2009 gün ve 142-930 sayılı hükmün sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 6. Ceza Dairesince 23.02.2012 gün ve 3044-3722 sayı ile;

"...Diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiştir. Ancak;

1-Kolluk tarafından düzenlenen ve mağdurun anlatımı ile örtüşen olay yeri çizelgesine göre, hayvanların çalındığı ahırın mağdura ait evin bitişiğinde olduğunun anlaşılması nedeniyle, suçun 5237 sayılı TCK'nın 142. maddesinin (1-b) fıkra ve bendine uyduğu gözetilmeden, aynı Yasa maddesinin uygulama yeri olmayan (2-g) fıkra ve bendi ile hüküm kurulması,

2-Suçun gece vakti işlendiğine ilişkin kuşkudan uzak, hukuka uygun, kuvvetli ve inandırıcı kanıtlar karar yerinde açıklanıp tartışılmadan, sadece gece saat 02.00 sıralarında köy yerinde bir minibüsün dolaştığı bilgisine dayanılarak 5237 sayılı TCK'nın 143/1. maddesi ile cezada arttırma yapılması," isabetsizliğinden oyçokluğuyla bozulmasına karar verilmiş, Daire Üyesi M. Simavlı, sanığın eyleminin sübuta ermediği düşüncesiyle karşı oy kullanmıştır.

Yargıtay C. Başsavcılığı ise 17.04.2012 gün ve 319708 sayı ile;

"...Gerek hazırlık aşamasında gerekse yarılama aşamasında yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğine dair mahkumiyete yeterli ve inandırıcı şüpheden arındırılmış kesin kanıtlara ulaşılamamıştır. Zira hakkında beraat kararı verilen Orhan 'in suçtan kurtulmak amacıyla suça konu hayvanları sanık Semih 'den satın aldığını söyleme ihtimali mevcuttur. Adı geçen şahsın tanık olarak gösterdiği şahıslardan sadece Cihan 'ın kendi beyanını kısmen doğrulamasına karşın, adı geçen tanık Cihan 'ın hakkında beraat kararı verilen Orhan ile birlikte hareket ettiğinin Murat tarafından iddia edildiği gibi tanık Cihan 'ın aşamalarda ifadeleri arasında çok büyük çelişkiler bulunmaktadır. Benzer olaylarda sanık ya da sanıkları sadece olay nedeniyle tanıyan tanıkların dosya içeriğine uygun iddialarına üstünlük tanınması gerektiği konusunda gerek uygulamada gerekse teoride herhangi bir duraksamanın mevcut olmamasına karşın, incelemeye konu eylemde olduğu gibi sanık ya da sanıkları önceden tanıyan tanık ya da tanıkların beyanlarının daha kuşkulu karşılandığı bilinen bir gerçektir. Yerel mahkemenin toplanan deliller ışığında sanık Semih hakkında verdiği mahkumiyet kararının yerleşik içtihatlarla aykırı olacağı gibi oldukça sakıncalı sonuçlara yol açacağı da açıktır. Zira benzer olaylarda suça konu eşyalarla birlikte yakalanan herhangi bir şahsın, bir tanık dinleterek suçtan rahatlıkla kurtulabileceği gibi olayla hiç bir ilgisi olmayan kişinin mahkumiyetine de neden olmasının önü bir anlamda açılacaktır. Bu duruma çağdaş herhangi bir hukuk sisteminin izin vermesi düşünülemez.

Hakkında beraat kararı verilen Orhan 'in şüpheli davranışları, tanık olarak dinlenmesini istediği Murat ile Hakan 'ın kendisini doğrulamamaları, kendisini doğrulayan Cihan 'ın ise aşamalarda ifadeleri arasındaki çok büyük çelişkiler ve sanık Semih 'in kayınpederi olmasına karşın, adı geçeni koruma güdüsüyle hareket etmediği açıkça anlaşılan Murat 'un dosya içeriğine uygun beyanları sanık Semih başlangıç aşamasından itibaren mevcut olan şüpheyi iyice artırmıştır.

Bütün ihtimalleri değerlendirmek zorunda olan mahkeme tarafından çelişkiler ve tereddütler giderilmediği gibi suça konu hayvanları ahırında bulunduran Orhan 'ın savunmasının, hangi nedenle yüklenen suçun işlemediğini beyan eden sanık Semih 'in savunmasına üstün kılındığı karar yerinde denetime olanak sağlayacak ve başta davanın tarafları olmak üzere herkesi ikna edecek şekilde açıklanmamıştır. Denetimden yoksun gerekçe ile mahkumiyet kararı verilmesi suretiyle Anayasanın 141, CYY'nın 34, 230. maddeleri ile 5320 sayılı Kanunun 8/1. maddesi delaletiyle halen yürürlükte bulunan 1412 sayılı CYUY'nın 308/7. maddesine aykırı davranılmıştır" görüşüyle itiraz kanun yoluna başvurmıştır.

CMK'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 6. Ceza Dairesince 27.09.2012 gün ve 16931-16172 sayı ile, itirazın yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

## TÜRK MİLLETİ ADINA

## CEZA GENEL KURULU KARARI

Özel Daire çoğunluğu ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; sanığın atılı hırsızlık suçunu işleyip işlemediğinin belirlenmesine ilişkindir.

İncelenen dosya içeriğinden;

16.11.2005 tarihinde Konya İli Selçuklu İlçesi Biçer Köyünde ikamet eden Erol isimli müştekinin evine bitişik olan ahırından bir inek ve bir erkek buzağının çalındığı, müştekinin evinin bitişiğinde oturan komşusu ve akrabası İsmail 'in gece saat 02.00 sıralarında camdan dışarı baktığında eski bir Peugeot marka beyaz renkli minibüsü gördüğünü beyan ettiği, olaydan 13 gün sonra müştekinin amcasının oğlu Sefer 'i telefonla arayan bir şahsın, çalınan hayvanların Konya İli Sarayönü İlçesi İnli Mahallesinde bulunan Hanifi isimli şahsın ahırında olduğunu söylediği, 02.12.2005 tarihinde yapılan aramada Hanifi 'ye ait olup hakkındaki beraat kararı temyiz edilmeksizin kesinleşen sanık Orhan 'ın kullandığı ahırda müştekiden çalınan iki adet büyükbaş hayvanının ele geçirildiği ve müştekiye iade edildiği, suça konu hayvanların toplam değerinin 1.200 Lira olduğunun belirlendiği, hakkındaki beraat kararı kesinleşen sanıklardan Yılmaz 'a ait 42 .....5 plakalı aracın tanık İsmail 'e gösterildiğinde, tanığın şüpheli olarak gördüğü aracın bu araca benzediğini söylemesi üzerine olay yerinde tespit edilen izler ile bu araca ait izlerin kıyaslandığı ancak kesin bir belirlemeye ulaşılamadığı anlaşılmaktadır.

Hakkındaki beraat kararı temyiz edilmeksizin kesinleşen sanıklardan Orhan kollukta özetle; suça konu hayvanları 15 gün önce Semih isimli şahıstan 1.200 Lira karşılığında satın aldığı, Cihan adlı arkadaşı ile birlikte satın aldığı hayvanları Semih'in kayınpederi olan Murat 'a ait avluda teslim alarak kendi ahırına getirdiklerini, suça konu hayvanları satın alırken menşei şahadetnamesi bulunup bulunmadığını sormadığını, her iki hayvanın da kulak küpelerinin bulunmadığını, satın almış olduğu buzağıya sonradan kendisinin kulak küpesi taktırdığını,

Cumhuriyet Başsavcılığında özetle; Sarayönü ilçesinde bir kasapta maaş karşılığı çalıştığını, 2005 yılı Kasım ayı içerisinde Semih 'den 1 adet inek ile 1 adet buzağıyı 1.200 Lira karşılığında satın aldığı, Cihan adlı arkadaşı ile birlikte Murat adlı şahsın bahçesinde bulunan hayvanları Semih'ten teslim aldıklarını, Murat 'ın teslim anında olay yerinde bulunmadığını,

Yargılama aşamasında özetle; suça konu 1 adet inek ile 1 adet buzağıyı ahırında yapılan aramadan 25-30 gün önce Semih isimli şahıstan 1.200 Lira karşılığında satın aldığı, Cihan isimli arkadaşı ile birlikte Murat'ın evine giderek Semih ile görüşüp, hayvanları ahırdan alarak bağlı oldukları ipi çekmek suretiyle kendi ahırına getirdiklerini, yakın yerlerden getirilen hayvanların menşei şahadetnamesine bakmadıklarını, hayvanların kulak küpelerinin bulunmadığını, 25-30 gün sonra hayvanların yakalandığını,

Hakkındaki beraat kararı kesinleşen diğer sanık Yılmaz soruşturma evresinde özetle; Orhan, Cihan Şen ve Murat 'ı tanıdığını, 42 .....5 plakalı aracı ağustos ayı içerisinde arkadaşı olan Semih 'e verdiğini, Semih 'in bu aracı kendisiyle kavga etmeden 1-2 gün önce 18.11.2005 tarihinde tekrar kendisine teslim ettiğini, Semih 'in 19.11.2005 tarihinde parasını zorla alarak kaçtığı için şikayetçi olduğunu ve hakkında yakalama kararı çıkartıldığını, Semih 'in bu araçla hırsızlık yapmış olabileceğini, ancak bu hırsızlıktan haberinin olmadığını, kendisine ait aracın hırsızlık suçunda kullanıldığının kesin olarak belirlenemediğini,

Yargılama aşamasında özetle; 42 .....5 plakalı Peugeot marka minibüsün dinamosu çalışmadığı için Konya ilinde bulunan tanıklarına yaptırmaları için 1,5 yıl önce Semih 'e emaneten verdiğini, 1,5-2 ay süreyle aracın Semih 'de kaldığını, aracı verirken aracın koltuklarının bulunmasına karşın, teslim alırken koltukların bulunmadığını, Semih'in yumurta sattığı için aracın koltuklarını söktüğünü, aracının hayvan taşımaya müsait olmadığını,

Tanık Cihan kollukta özetle; suça konu hayvanların Orhan tarafından, Semih 'den satın alındığını, hayvanları Orhan ile birlikte Yukarı Mahallede ikamet eden Murat 'ın avlusundan teslim alarak iplerinden çekmek suretiyle Orhan'a ait ahıra getirdiklerini, hayvanları avludan çıkarırken Semih'in de avluda bulunduğunu ancak paranın verilmesini görmediğini,

Cumhuriyet Başsavcılığında özetle; Orhan 'ın arkadaşı olduğunu, 15-20 gün önce tesadüfen karşılaştıklarında satın aldığı iki adet ineğin getirilmesi konusunda kendisinden yardım istemisi üzerine Orhan'a ait araca binerek Semih 'in kayınpederinin evinin bulunduğu dar sokağa gittiklerini, burada Semih 'in yanlarına gelerek Orhan ile birlikte hayvanları getirmek üzere ayrılırken kendisinin araçta beklediğini, bir süre sonra inekleri getirdiklerini, olay anında Murat 'ı görmediğini, ineklerin getirildiği sokakta Semih'in kayınpederinin evi bulunduğu için kolluktaki ifadesinde ineklerin Murat 'ın avlusundan getirildiğini söylediğini, gerçekte ineklerin Murat'ın avlusundan getirildiğini görmediğini, inekleri iplerinden çekerek Orhan'ın ahırına getirdiklerini,

Yargılama aşamasında 16.10.2008 tarihinde özetle; iddianamede anlatılan olaydan hiç bir haberinin olmadığını, sanıkları tanıdığını, bu şahısların böyle bir olayı gerçekleştirip gerçekleştirmediklerini bilmediğini, 30.04.2009 tarihinde ise; geçmişte Orhan 'ın, Semih 'den iki adet inek satın aldığını bildiğini, ancak inekleri nereden getirdiklerini bilmediğini,

Tanık sıfatıyla dinlenen sanığın kayın pederi Murat kollukta özetle; Semih 'in kendi evine gelip gitmediğini, ahırının yıllardır boş olduğunu, Orhan 'ın kendisine ait avludan hayvan götürmediğini,

Cumhuriyet Başsavcılığında özetle; Semih 'in damadı olduğunu, ancak 1,5-2 yıldır evine gelmediğini, kendisinden habersiz hiç kimsenin ahırına hayvan koyamayacağını, Semih hakkında gıyabi tutuklama kararının bulunduğunu, buna rağmen Semih ile Orhan arasında alışveriş yapılabileceğini ancak bunu kendisinin bilmediği gibi kendi ahırına hayvan konulmadığını, bu duruma komşuları olan Burhan ile Mevlüt 'ün tanıklık edebileceğini, Orhan 'ın yanında bulunduğu söylenen Cihan 'ı tanımadığını, bunların şebeke halinde çalıştığını, Semih hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunduğu için bu şekilde senaryo uydurdıklarını, sanık Orhan'ın hırsızlık yapıp yapmadığını bilmediğini ancak hayvanların onun ahırında olduğunu duyduğunu, suçu başkasının üzerine atmaya çalıştığını,

Yargılama aşamasında özetle; neden tanık olarak adının geçtiğini anlamadığını, Semih'in damadı olmasına rağmen 3 yıldır konuşmadığını, hırsızlık yapıp yapmadığını bilmediğini,

Tanık Burhan kollukta özetle; Murat 'ın komşusu olduğunu, ahırına son bir ay içerisinde herhangi bir şekilde hayvan gelmediğini, gelmiş olması halinde kendisinin dikkatini çekeceğini, Semih 'in ramazan ayında gece Murat 'a ait eve geldiğini, hayvanların çalınması ile ilgili hiç bir bilgisinin olmadığını,

Yargılama aşamasında; Murat 'ın komşusu olduğunu, olayla ilgili hiç bir bilgisinin olmadığını, Murat'ın evinde suç tarihinde büyükbaş hayvan görmediğini,

Sanığın kayın pederi olan Murat 'un komşularından olan tanık Mevlüt kollukta özetle; Murat isimli şahsın komşusu olduğunu, evinde hayvan beslediğini hiç bir zaman görmediğini, hayvanın beslenmesi halinde kendisinin görebileceğini, Murat'ın damadı olan Semih 'in Sarayönü'ne geldiğini görmediğini,

Beyan etmişlerdir.

Soruşturma aşamasında bulunamaması nedeniyle hakkında yakalama kararı çıkartılan sanık Semih yargılama aşamasında yakalandığında özetle; Yılmaz 'ı tanımamasına karşın 4 yıldır konuşmadığını, Orhan 'ı ise hiç tanımadığını, hakkında başka bir mahkemede dava bulunduğu için suçun diğer sanıklar tarafından kendi üzerine atıldığını savunmuştur.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde;

Haklarındaki beraat kararları kesinleşen sanıklar Orhan ve Yılmaz 'ın beyanları ile tanık Cihan 'ın soruşturma aşamasındaki anlatımları gözönüne alındığında sanık Semih 'in atılı hırsızlık suçunu işlediği yolunda bir kanaat oluştuğu gözardı edilemez bir olgudur. Ancak bununla birlikte, tanık Cihan'ın soruşturma evresindeki; "Orhan 'ın suça konu iki adet büyükbaş hayvanı sanık Semih 'den satın aldığını ve bunları Semih'in kayın pederi Murat 'ın evinden teslim alarak birlikte Orhan'ın ahırına getirdikleri" şeklindeki beyanlarından dönerek kovuşturma aşamasında; "olaydan hiç bir haberinin olmadığını" söylemesi, sanığın kayın pederi Murat ile tanık olarak dinlenen komşuları Burhan ve Mevlüt 'ün, Murat 'ın ahırına suç tarihinde herhangi bir hayvan getirilmediği ve sanık Semih'in son zamanlarda buraya gelip gitmediği yönündeki anlatımları gibi hususlar tüm dosya içeriği ile birlikte değerlendirildiğinde sanığın atılı suçu işlediği şüphe boyutunda kalmakta ve sübuta ermemektedir.

Ceza muhakemesinin en önemli ilkelerinden biri olan ve Latince "in dubio pro reo" olarak ifade edilen "şüpheden sanık yararlanır" ilkesi uyarınca, sanığın bir suçtan cezalandırılmasının temel şartı, suçun şüpheye yer vermeyen bir kesinlikle ispat edilmesidir. Gerçekleşme şekli şüpheli ve tam olarak aydınlatılamamış olaylar ve iddialar sanığın aleyhine yorumlanarak mahkûmiyet hükmü kurulamaz. Oldukça geniş bir uygulama alanı bulunan bu kural, bir suçun gerçekten işlenip işlenmediği veya işlenmiş ise gerçekleştirilme biçimi konusunda şüphe belirmesi halinde uygulanacağı gibi, suç niteliğinin belirlenmesi bakımından da geçerlidir. Ceza mahkûmiyeti, yargılama sürecinde toplanan delillerin bir kısmına dayanılarak ve diğer bir kısmı aöz ardı edilerek ulaşılan ihtimali kanaate değil, kesin ve açık bir ispata dayanmalıdır. Bu ispat, hiçbir şüphe ve başka türlü bir oluşa imkan vermeyecek açıklıkta olmalıdır.

Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne, sanığın atılı suçu işlediğini kabul eden Özel Daire kararının kaldırılmasına ve yerel mahkeme hükmünün, sanığın beraatı yerine, birbiriyle çelişkili ve kesin bir kanaat vermekten uzak delillere dayanılarak mahkûmiyetine hükmolunması isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmelidir.

**SONUÇ:**

Açıklanan nedenlerle;

- 1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,
- 2- Yargıtay 6. Ceza Dairesinin 23.02.2012 gün ve 3044-3722 sayılı kararının KALDIRILMASINA,
- 3- Konya 5. Asliye Ceza Mahkemesinin 01.10.2009 gün ve 142-930 sayılı hükmünün BOZULMASINA,
- 4- Dosyanın mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 21.05.2013 günü yapılan müzakerede oybirliğiyle karar verildi